

INDARBERRITZE BERDEARI BURUZKO EZTABAIDA-GUNEA

0. lan dokumentua

Hasierako aurkezpena, 2020ko uztailaren 14a

Etorkizuna Eraikiz Think Tank-aren hasierako diagnostikoa

Demokrazia liberalen egungo krisiak Gipuzkoaren moduko gizarteek etorkizuneko erronkei aurre egiteko duten gaitasuna murrizten ari da. Krisi horren ezaugarri dira, besteak beste, dimentsio komunitarioa ahultzea eta, horren ordez, estatuak ahultze horrek agerian uzten dituen espazioak hartuko dituen itxaropena izatea. Esparru horretan, gaur egun nagusi den kultura politikoaren oinarritzko ezaugarriak bi ideia nagusitan laburbil daitezke: globalizazioaren testuinguruan planteatzen diren erronka ekonomiko, sozial eta politikoei erantzuteko egitura publikoek duten ezgaitasuna eta desfekzio politikoa. Gero eta indibidualistagoa den gizarte batean bizi gara, non komunitate-bizitzarekin eta bizitza publikoarekin zerikusia duten alderdiek garrantzia galtzen baitute. Gai honi heltzeko premia areagotu egin da, ahal bada, COVID-19AREN ondoriozko krisiekin.

Testuinguru horretan, Etorkizuna Eraikiz Think Tank ezagutza kogeneratzeko espazioa da, eta egoera horretaz jabetzeko, ulertzeko eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren politikekin lotutako ekosistemak hobetzeko prozesuak definitzeko aukera emango du.

Horretarako, Etorkizuna Eraikiz Think Tank-en xedea da elkarlaneko gobernantzaren bidez ezagutza transferigarria eta aplikagarria sortzea, Gipuzkoako Foru Aldundiaren politiken ekosistema (aktoreak, edukiak eta prozesuak) modernizatuko duen agenda eta kultura politiko berria sartzeko.

Eztabaida-prozesurako eta ezagutza berriaren baterako sorkuntzarako esparrua

Etorkizuna Eraikiz Think Tank jarduerarako adostu diren printzipioak hauek dira:

- a) Gipuzkoako Foru Aldundiko ordezkariak, une bakoitzean lehenetsitako gai guneei lotutako ekosistemetako ordezkariak eta arlo horietako adituek hartuko dute parte eztabaidan.
- b) Hilero dinamika bat egongo da gai bakoitzean 15 pertsona inguruko talde batentzat. Dinamika horrek Gipuzkoako Foru Aldundiko kideak eta ekosistemako

ditu.

- c) Eztabaidaren ardatz gisa, Etorkizuna Eraikiz Think Tank-en talde sustatzaileak demokrazia liberalen krisia arintzeko aukera emango duen gizarte-demokrazia garatzea proposatzen du. Horrek lankidetzaz-gobernantzak garatzeko eta gizarte zibila indartu/ahalduntzeko beharra dakar.
- d) Etorkizuna Eraikiz Think Tank-ek ez ditu planteatu nahi eztabaida- eta kogenerazio-prozesu horiek eztabaida ideologiko gisa edo paradigma aldatzeko eztabaida gisa. Alde batetik, uste da jarrera ideologiko ugarik onartzen dutela gizarte-demokraziaren garapena. Bestetik, Etorkizuna Eraikiz Think Tank-ek metodologia pragmatistak hartzen ditu, eta horiek eskatzen dute konponbideak bilatzea ezagutzaren erabilgarritasunetik abiatuta praktikan, eta ez jarrera ideologiko edo teorikoetan oinarritutako iritzietatik.

Lan-metodologia

Aurreko ataletan proposatutako ezagutza batera sortzeko prozesuak hausnarketa, ekintza eta parte-hartzea konbinatzen dituzten ikerketa-ekintza metodologiak ditu oinarri. Metodologia-mota horrek bereizketa bat planteatzen du: aktoreak dira erabakiak hartu eta jardun behar dutenak, egindako eztabaidetan oinarrituta, eta bideratzaileak, eragileek gogoeta, erabaki eta jardun ahal izateko baldintzak sortzen dituztenak.

Eztabaida-prozesuak errazte aldera, Gipuzkoako Foru Aldundiak Orkestra, Lehiakortasunerako Euskal Institutua, izango du. Orkestra Etorkizuna Eraikiz Think Tank talde sustatzailearen esparruan eta eztabaida-eremu bakoitzean arituko da. Erraztasunak honako hauetan islatuko dira: prozesuen baterako diseinuan eta sistematizazioan, gogoeta egiteko materialak prestatzean eta gogoeta batzuk dinamizatzean.

Jakintza kogeneratzeko gune tematikoak: errekupeazio berdea

Aurreko diagnostikoak gizarteko hainbat esparrutan eragiten du. 2020ko prozesuetarako, Etorkizuna Eraikiz Think Tank-ek lau eremu lehenetsi ditu:

- a) Kultura politiko berria eta lankidetzazko gobernantza (zeharka aberastu behar ditu ezagutzaren baterako sorkuntzako gainerako prozesu guztiak)
- b) Kultura politiko berria eta lankidetzazko gobernantza (zeharka aberastu behar ditu ezagutzaren baterako sorkuntzako gainerako prozesu guztiak)
- c) Etorkizuneko ongizate-sistema
- d) Etorkizuneko lana
- e) Berreskuratze berdea

Lehenespen horrek erakusten du indarberritze berdea etorkizuneko Gipuzkoa eraikitzeko ardatzetako bat dela, eta, beraz, dimentsio komunitarioa eta

autoerantzukizuna lantzeko ardatzetako bat. Hurrengo ataletan, horri buruzko eztabaida-prozesua deskribatzen da.

GREEN RECOVERY EN GIPUZKOAN eztabaida-taldearen helburua

COVID-19aren krisiak agerian utzi ditu planetaren degradazioaren eragile nagusiak, gizakiak eta jarduera antropikoak garen aldetik.

Nazioarteko aditu nazional asko ari dira nabarmentzen COVID-19 osasun-krisiak gure gizarteentzat izan duen garrantzia eta ikaskuntza, eta agerian jartzen dute, halaber, klima-krisiak ondorio berdinak eta are bortitzagoak izan ditzakeela.

COVID-19ak gizarte gisa gelditzera behartu gaitu, eta erakutsi digu planeta eta haren biodibertsitatea gai direla bizkor aktibatu eta indarberritze-zeinuak bidaltzeko. Horregatik, ez dugu iraganeko akatsetan erori behar, eta aukera honetaz baliatu behar dugu Errekuperazio ekonomikoa eta berreraikuntza berdea sustatzeko.

Beraz, funtsezkoa da COVID-19 pandemiaren aurkako Gipuzkoako ekonomia suspertzeko plan ekologikoa izan behar duela. Ekonomia iraunkor eta klimaren aldetik neutrorantz aurrera egitea. Ekonomia suspertzea, aldi berean krisi klimatikoari aurre egiteko.

Gaur egungoa bezalako une ekonomikoan, non foru-aurrekontuek eta gure plan estrategikoak murrizketa bat izan baitute arlo askotan, gizarte-politikei lehentasuna emateko, herritar guztien ongizatea bermatzeko; inoiz baino garrantzitsuagoa da gure lurraldeko ekonomia berreskuratzeko politikak Europako bidean lerrokatzea; izan ere, kasu horretan bakarrik izango gara gai Gipuzkoa Berdearen funts horiek Itun edo Green Deal bidez bultzatzeko. Horrela, Europako funts horiek gure lurraldera aurea hartuz iristen dira, indarberritze berdea eta bidezko trantsizioa bizkortzeko.

Susperraldi ekonomikoa berdez sartu ezean, Gipuzkoa Europako baliabide ekonomikoetatik kanpo geratuko da. Baliabide horiek ingurumenaren aldetik jasangarriak diren inbertsioetarako erabiliko dira, eta berreskuratze berdearen aldagaia izango da elementu erabakitzailea.

Horretarako, alienatuta lan egin behar dugu GJHak lortzeko, eta, bereziki, mugikortasun iraunkorraren, energia berrietagarrien, eraikinen birgaitzearen, teknologia berrien eta industria-prozesu berdeen zerbitzura dauden ikerketa eta berrikuntzaren, biodibertsitatea berreskuratzeko eta ekonomia zirkularraren (baliabideen erabilera eraginkorraren) arloko inbertsioak handitzeko. Krisiari aurre egiteak ezin du balio izan 2008ko krisiaren ondorioak kontuan hartuko ez dituen lasterbideak bilatzeko edo finantza-garapena sustatzeko.

Ekonomia berreskuratzeko plan bat planteatzen badugu, Europako ingurumen-helburuak kontuan hartu gabe, epe ertain eta luzeko gure lurraldea ez da lehiakorra izango etorkizuneko erronketan; alderdi horrek zuzenean eragingo die enpresei, enpleguari, herritarrei eta haien bizi-irteerari.

2030erako emisioak murrizteko, beharrezkoa da:

- Klima-aldaketaren aurkako arau-esparrua indartzea edo ingurumen-estandarrak indartzea, Ekonomia zirkularra lantaldea eta Think tank Ingurumen Fiskalitatea
- Enpresei teknologia, prozesu edo produktu berriak berritzen eta garatzen laguntzea, eta horrek Gipuzkoa karbono gutxiko garapen ekonomiko berriaren abangoardian jar dezake. Ekonomia zirkularra eta Think tank Ingurumen Fiskalitatea lantaldea
- Covid-19ko krisiak agerian utzi du oso garrantzitsua dela erantzun goiztiarrak ematea, elkarrekin eta modu solidarioan lan egitea, klimaren eta ingurumenaren krisian gertatzen den bezala. Gure ekonomia indarberritze-planen bidez berreraiki behar dugu, herritar guztientzako aurrerapen eta oparotasun berriak eta jasagarriak lortzeko, eta gizarteko sektore eta eragile guztiak ordezkatzuta egon daitezen, bidezko sustapen ekonomikoko plan bat, inor atzean utzi gabe. Gazteak eta klima-aldaketa Think Tank-a eta klima-aldaketaren herritar liga.

Horregatik, Foru Gobernuak erakutsi behar du gobernantza aurreratuaren eta ez-erreaktiboaren eredua, eta gai izan behar dugu sektore guztiekin eta, oro har, gizartearekin lan egiteko lan-taldeen bidez, ekonomiaren eta gizartearen ikuspuntutik eragingarriak diren pizgarri-politikak aztertu eta planteatu ahal izateko, eta, aldi berean, funtsezkoak diren iraunkortasun- eta biodibertsitate-politikekin bat egiteko.

Lehiakortasuna eta ingurumen-jasagarritasuna eskutik doaz; izan ere, ingurumen-iraunkortasunik ez badago, ez dago ekonomia- edo gizarte-jasagarritasunik.

Alde horretatik, gure lurraldea prest dago eta baldintza ezin hobeak ditu hazkunde-estrategia horrek ekonomia eta enpleguak sortzeko dituen aukerak aprobetxatzeko: energia berriagarriak garatzea, energia-trantsizioaren eredua berriak eta energia-eraginkortasunaren aldeko apustu sendoa, ekonomia berdean ondo kokatuta dagoen industria ekonomia zirkularrean eta mugikortasun iraunkorrean.

Aurrekaririk ez duen krisi honen indarberritzea Gipuzkoarentzat anbizio handiena duen gizarte-, ekonomia- eta ingurumen-eraldaketan bihurtzeko aukera dugu, eta gure lurraldea aurrea hartzeko gobernantza-eredu gisa kokatzeko, gure enpresak eta industria lehiakorragoak izan daitezen, ekonomia eta aberastasuna sortuz berrikuntzaren, digitalizazioaren bidez; horiek nazioartekotzea sustatuz eta, hain zuzen ere, tokiko enplegua sortuz, gaur egun ziurgabetasun handia jasaten duten pertsona askoren arazoa konpontzeko.

Beraz, THINK TANK HAU SORTU DUGU, deskribatu dizkizuedan lau proiektu hauetan ekintzara bideratutako lan-taldearen baterako hausnarketa egiteko.

Eztabaida-prozesuan, arlo horietako eta beste batzuetako adituen laguntza izango da, eta, horri esker, erronka horren beste dimentsio batzuk ulertu ahal izango dira, proiektuen testuinguruan proposatzen den esperimentazioak erronkari bere konplexutasun osoan heldu ahal izateko.

Lehenengo zikloaren amaieran, taldeak baloratuko du interesgarria den edo ez esperimentazioarekin batera doazen eztabaida-prozesuekin jarraitzea.

Etorkizuneko lanari buruzko eztabaidaren eta ezagutzaren baterako sorkuntzaren lehen zikloaren egitura

	EZTABAIDA FASEA	Epeak
1	Lantaldearen konfigurazioa eta proiektu bakoitzarekin landu beharreko arazoari buruzko hasierako hausnarketa	2020ko uztaila
2	Aipatutako proiektuei laguntzeko landu beharreko dimentsio nagusiak bilduko dituen esparrua sortzea, eta eztabaidatzeko agenda partekatua diseinatzea.	2020ko iraila
3	Lehen dimentsioan sakontzea. Gipuzkoako egoerari buruzko gaian eta datuetan aditua den pertsona bat izango da, eta proiektuen esparruan egindako eztabaidak nola gauzatu hausnartuko da.	2020ko urria
	Prozedura berari jarraituko zaio, dimentsio hauekin	2020 azaroa – 2021eko martxoa
4	Aztertutako dimentsioen eta horiek proiektuetan duten eraginaren ebaluazio parte-hartzailea.	2021eko apirila
5	Eztabaida-taldearen jarraipenari edo jarraipenik ezari buruzko hausnarketa eta berriro definitzea	2021eko maiatza

Eztabaida taldea, besterik adierazi ezean, hilean 2 orduko bileretan bilduko da. Baliteke, aditu gonbidatuaren edo proposatutako dinamikaren arabera, saio horietako baten edo batzuen ordean lan-saio bereziak egitea, bai saio horiek non egiten diren, bai iraupena eta formatua.

Partaideak

Berreskuratze berdeari buruzko eztabaida-taldea Gipuzkoako Foru Aldundiko kide hauek osatuko dute:

- José Ignacio Asensio
- Mónica Pedreira
- Nerea Errasti
- Beatriz Marticorena
- Ana Perales
- Xabier Esteban
- César Gimeno

Prozesuan parte hartuko duten Gipuzkoako Foru Aldunditik kanpoko parte-hartzaileak hauek dira:

- Jesús Alquézar
- Enrique Aymerich
- Jorge Fernández
- Aimar Insausti
- Aitor Lizarza
- Cristina Martín
- Margarita Martín
- Cristina Peña
- Rogelio Pozo
- Maite Villafruela
- Javier Zubia

Hauek dira prozesua erraztu eta sistematizatzen laguntzeko lanetan parte hartuko duten Orkestrako pertsonak:

- Miren Larrea
- Eva Sánchez